

Destinul unor nume de profesii majoritare sau/și minoritare în limba română

Mariana FLAIȘER

Mutațiile profunde înregistrate de-a lungul veacurilor în societatea românească, în toată complexitatea ei, se regăsesc în plan individual afectând semnificativ gândirea și mai ales limbajul fiecăruia dintre noi. Teoria condiționării sociale a limbajului este fructificată de numeroase studii de filozofia culturii, psihologie, lingvistică, studii în care se încearcă explicarea vieții complexe a cuvântului din această perspectivă.

Eugenio Coșeriu este de părere că „limbile există și se dezvoltă nu numai în virtutea rațiunilor interne ale echilibrului lor ca sisteme (relații structurale), ci mai ales, în relație cu alte fenomene de ordin spiritual și social: limba este intim legată de viața socială, de civilizație, de artă, de dezvoltarea gândirii, de politică, într-un cuvânt de întreaga viață a omului”¹

Adevărul acestei teorii se verifică în diacronie în felul în care limba română s-a dezvoltat și a evoluat. Cele mai semnificative schimbări în acest proces continuu de șlefuire a limbii se petrec la nivelul lexicului. Între cuvintele care reflectă cel mai bine transformările vieții economice, ale structurii sociale sau politice dintr-o anumită epocă istorică sunt termenii care numesc profesiile.

În primele scrieri românești din secolele al XVI-lea și al XVII-lea, scrieri religioase, în diferite documente administrative, la cronicari, în pravilele împărațesți (texte aparținând domeniului juridic), numele de profesii întâlnite sunt, comparativ cu nomenclatorul profesiilor de astăzi, relativ, puțin numeroase, locuitorii Principatelor fiind, în general, *agricultori, meșteșugari, crescători de animale, mineri, neguțători, oșteni, clerici, doftori*, etc: *neguțătoriu*² *vameș* (47 PVL), *giudețul (judecătoria)* (48 PVL), *vândzătoriu* (60 PVL), *zlătariu* (77 PVL), *văcar (boar)* (12 PVL), *păstor* (9 PVL), *viar* (9 PVL), *lucrătoriu* (4 PVL), *vraci* (94 PVL), *doftor* (129 PVL), *hotru* (171 PVL)³, *vrăjitoriu, numărătoriu de steale* (66 PVL), etc.

În secolul al VII-lea, potrivit informațiilor istoricilor care au analizat prefacerile economice care au schimbat înfățișarea societății românești, cele mai frecvente meșteșuguri era „cele legate de confecționarea îmbrăcăminții și încălțăminte”⁴: *blănari, cojocari, cizmari ciubotari, abagii, săhăidăcarii, cavafi* (pantofari), *papugii, poturari* (confecționau pantaloni), etc.

¹ Eugenio Coșeriu, *Introducere în lingvistică*, Cluj, Editura Echinoc, 1995, p. 59.

² *Pravila Moldovei din vremea lui Vasile Lupu*, ediția S.G. Longinescu, București, Institutul de arte grafice Carol Göbl, 1912, p. 43 (PVL).

³ Pentru termenul *hotru*, în *Pravilă* se dă următoarea explicație „hotru se chiamă cela ce are muieri la casa lui de le ține pentru dobândă lui (171-172 PVL)”. Astăzi cel care se îndeletnicește cu aceste treburi se numește proxenet.

⁴ *Istoria României*, București, Editura Academiei, 1964, III, p. 51-54.

Începând cu secolul al XVII-lea și în veacurile care au urmat, meșteșugarii români s-au organizat în bresle. Apartenența unui meșteșugar la o breaslă îi conferea unele drepturi și, implicit, recunoașterea statutului profesional în mediul lucrătorilor și al neguțătorilor vremii. De pildă, în secolul al XVII-lea, în timpul lui Gabriel Bethlen, sunt angajați croitori pentru confecționarea echipamentului ostașilor „*cârpaci* - adică meseriași nebreslași”⁵. Faptul că în limba română actuală prin *cârpaci* se înțelege un „*meseriaș nepriceput*” denotă că, la acel moment, reacția breslașilor trebuie să fi fost dură față de intrușii concurenți care încălcau regulile scrise sau nescrise ale meșteșugarilor.

Legat de îmbrăcăminte, se știe că aceasta este întotdeauna supusă modei. Astfel, în momentul în care în Principate, moda orientală începe să decadă și dispar *șalvarii, ișlicele, condurii*, etc, dispar și numele meșteșugarilor care le confecționau: *ișlicarii, șalvaragii, șalgii* (cei care lucrau șaluri), *papugii*⁶ etc.

Între termenii de origine turcă pe care îi întâlnim în clasa numelor de profesii din secolele al XVIII-lea și al XIX-lea o parte se referă la cei care prepară mâncăruri și băuturi sau vând țigări, *cafegiu* (1263 B), *bragagiu*⁷, *bragagiriu*⁸, *tutungiu* (163 CP), *ciubucciu* etc. Unii dintre termenii ca *simigiu, cafegiu, bragagiu* îi întâlnim și în limbajul actual ca dovadă că „obiceiurile alimentare ale românilor dispar mai greu”⁹

Atât în limba română veche cât și în limba română actuală numele unor profesii circulă în dublete sau serii sinonimice ca de exemplu: *văcar și boar* (12 PVL), *vraci și doftor* (94, 129 PVL), *cioban și oier*¹⁰, *feciorul*¹¹, *valetul sau camerierul*¹², *boltaș* sau negustor cu prăvălie¹³ dar și *lipscan*¹⁴, *surugiu* (246 CN), *birjar* (28 I₁), *vizitiu*¹⁵ dar și *postalion* (156 CN), *bărbier* (145 I₁) sau *frizer* (186 RG), etc.

În multe cazuri este vorba de o „sinonimie cronologică”¹⁶. Amploaiații¹⁷ din secolul al XIX-lea sunt *funcționarii* de astăzi, *marșanda* sau *modista* (2400 B) de acum un veac este *designerul* din zilele noastre etc.

Se știe că sinonimia este rareori perfectă. În cazul termenilor *vraci și doftor*, următorul text are o deosebită relevanță pentru diferențierile semantice percepute de vorbitorul limbii române din secolul al XVII-lea între aceste cuvinte „Când va zice

⁵ *Istoria românei, op. cit.*, p. 102.

⁶ Ioan M. Bujoreanu, *Collectiune de legiurile României vechi și noi care s-au promulgat până la finele anului 1870*, București, Noua tipografie a laboratorilor români, 1873, p. 1315-1318 (B).

⁷ I.L. Caragiale, *Căldură mare*, București, Editura pentru literatură, 1964, I, p. 210 (C).

⁸ I.L. Caragiale, *Opere*, București, Editura pentru literatură, 1964, p. 214 (CP).

⁹ Ștefan Lemny, *Sensibilitate și istorie în secolul al XVIII-lea românesc*, București, Editura Meridiane, 1990, p. 62-63.

¹⁰ Nicolae Iorga, *Pagini alese din însemnările de călătorie prin Ardeal și Banat*, București, Editura Minerva, 1977, II, p. 269 (vol. I-I₁, vol. II-I₂).

¹¹ Hortensia Papadat Bengescu, *Drumul ascuns* din vol. *Concert din muzică de Bach*, București, ESPLA, 1957, p. 297, (BD), (BC).

¹² C. Negruzzi, *Opere alese*, Proză, București, ESPLA, 1957, I, p. 81 (CN).

¹³ Anton Pann, *Povestea vorbii*, București, ESPLA, 1958, p. 389.

¹⁴ A. Odobescu, *Scrieri alese*, București, Editura Albatros, 1970, II, p. 239 (0).

¹⁵ Liviu Rebreanu, *Golanii*, București, Editura Tineretului, 1969, p. 186 (RG).

¹⁶ „Sintagma aparține lui P. Zugun care apreciază că „sinonimele cronologice sunt sinonime care s-au succedat coexistând scurte perioade în istoria limbii române”. Pentru detalii privind sinonimia de acest tip vezi lucrarea lui P. Zugun *Lexicologia limbii române*, Iași, Editura Tehnopress, 2000, p. 235-236.

¹⁷ Nicolae Filimon, *Ciocoii vechi și noi*, București, Editura Albatros, 1970, p. 337.

vraciu că iaste rană de moarte îl vom crede, mai vârtos când se va afla ca *vraciu* este *dascăl* cum le zice acestor *doftori*, atunci să se creadă și mai bine decât ar fi altul mai prost *bârbiariu* sau *descîntătoriu*” (129 PVL).

Cu timpul termenii *vraci* și *bârbier* și-au restrâns câmpul semantic. Astăzi prin *vraci* se înțelege *vrajitor*, *tămăduitor* și prin *bârbier*, *frizerul* care tunde și rade.

Tot din domeniul medicinei, mai exact al farmaciei, termenul care denumește profesia de farmacist a cunoscut de-a lungul timpului variante ca: *apoticar* (*apotecar*)¹⁸, *poticăraș*, *pharmacist*, *farmacist*, *pharmacopeu*, *spișer*, *droguist* sau *materialist*¹⁹. Dimitrie Cantemir în *Istoria ieroglică* definește *apothecariu* (lat *apothecarius*) drept „acela care vinde ierbi”. Lărgirea arsenalului terapeutic a făcut ca alături de „ierbi” să fie utilizate diferite alte substanțe, alte materiale astfel încât, în *Regulamentul pentru comerțul cu medicamente* din 1867 se precizează „*materialiștii* au voie a ține și vinde materiale crude (brute, n.n)” din care se fac medicamente. *Materialiștii* sunt opriți a vinde medicamente introduse gata din străinătate și medicamente secrete.²⁰ Termenul *materialist* nu mai este astăzi sinonim cu *farmacist*, ci înseamnă „adept al materialismului, sau persoană preocupată numai de câștig”.²¹

Așadar, termenii care denumesc profesii au cunoscut de-a lungul timpului înnoiri și schimbări dovedind că limbajul este condiționat social, economic, politic sau cultural. Exceptând termenul *materialist* care este în uz și astăzi, având alte conotații decât acum 150 de ani, ceilalți termeni: *apoticar*, *droguist*, *farmacopeu*, *spișer* fiind percepuți ca demodați, arhaici, au fost înlocuiți de neologismul de proveniență franceză - *farmacist*. Privind în ansamblu lexicul limbii române, locul termenilor vechi - nume de profesii este printre *arhaisme*, grupare de vocabule care contribuie la realizarea imaginii de ansamblu a fizionomiei limbii române.

În opinia lingvistului Stelian Dumistrăcel „printre arhaisme ajung cu predilecție cuvintele care denumesc obiectele din domeniul vieții materiale, al organizării sociale și politice supuse transformărilor și schimbărilor”²²

Cauzele retragerii unor termeni nume de profesii printre *arhaisme* sunt așa cum am menționat dispariția unor meșteșuguri, a unor activități caracteristice unor epoci trecute (confectionarea unor haine de influență orientală, a pantofilor, a armelor, a harnașamentului). În lumea noastră nu e nevoie de *săbieri*, *tufeci*, *ișlicari*, *caftangii*, *conduragii* etc. decât poate pentru scene din filme de epocă, din drame istorice sau la bal mascat.

Din fondul pasiv la limbii române, acești termeni sunt preluați de unii scriitori pentru realizarea „culorii locale” a timpurilor trecute. M. Sadoveanu a fost un maestru al valorificării la maximum a expresivității arhaismelor²³ și a termenilor populari sau regionali în scrierile sale: „*curier*, *alergător*, *crainic*, *olăcar*, *umblător* și *vestitor*”, *cupar* sau *paharnic*; *diac* și *grămatic* sau *pisar*, și *scriitor*; *doică* sau *mancă*; *hangiu* sau

¹⁸ D. Cantemir, *Opere*, București, Editura Academiei, 1973, vol. IV, p. 57.

¹⁹ După *Regulamentul farmaceutic* (1863) din volumul lui I. Bujoreanu, *op. cit.* (vezi nota 6), p. 117, p. 1107.

²⁰ *Idem*.

²¹ După *Dicționarul explicativ al limbii române*, București, Editura Academiei, 1975, q.v.

²² Stelian Dumistrăcel, *Lexic românesc*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1982, p. 31.

²³ P. Zugun în *op. cit.*, p. 182, grupează arhaismele în: arhaisme lexicale (*stolnic*, *sultan*), semantice, fonetice, derivative, etc.

*orîndaș; lampagiu sau fanaragiu; pădurar sau chihaie; sacagiu sau apar; vizitiu sau surugiu*²⁴ etc.

Am excerptat din indicele perechilor și seriilor sinonimice din operele lui M. Sadoveanu, indice realizat de Doina Iliasa Frigură, doar câteva exemple care privesc numele de profesii. M. Sadoveanu nu a fost singurul scriitor care a fructificat în opera sa expresivitatea arhaismelor. În dramele lui B. Delavrancea, în *Principele* lui E. Barbu, în general în proza istorică românească, termenii – nume de profesii sunt sursa unor efecte stilistice de mare intensitate.

Alte profesii denumite în secolele al XVIII-lea sau al XIX-lea cu termeni de tipul: *condicar, boccegiu* (1306 B), *desăgar (coropcar)*²⁵, *zugrav*²⁶ *caldarîngiu*, astăzi cunosc o altă nomenclatură: *arhivar, negustor (vânzător ambulant), pictor, pavor*²⁷ etc.

O posibilă clasificare a termenilor nume de profesii poate avea drept criteriu *originea* acestora. O clasă bine reprezentată a numelor de profesii este cea a termenilor de *proveniență orientală* urmare a influenței limbii și culturii turcești asupra vieții spirituale românești, a limbii în particular. Prezența acestor termeni este mai pregnantă între secolele XVII - XIX: *surugiu*,²⁸ *cavafi* (cizmari (12 IG), *salepciu* (vânzător de salep - băutură răcoritoare) (78 IG), *binagiu* (91 CP), *bragagiriu* (213-214 CP)) etc.

Paralel cu termenii de origine turcă în secolul al XIX-lea în documentele vremii (scrieri administrative, juridice, presă sau opere literare) circulă cuvinte *rusești* care numesc profesii, în mod particular, funcții administrative, și toată ierarhia gradelor din armată ca o vie mărturie a urmărilor războiului româno-ruso-turc care, firește, a prilejuit și contacte interlingvistice: *porucic* (locotenent), *pazarnic* (polițaiul pieței), *propurcici, polcovnici* (16 I G)/scriitorii cancelariei - *piseri* (16 I G) etc., *peveț* (cântăreț la biserică).²⁹

Alături de numele de profesii de origine turcă sau rusească apar din ce în ce mai frecvent în scrierile secolului al XIX-lea franțuzisme și neologisme de proveniență franceză: *amplouaiați* (14 I G), *institutor* (43 I G), *impiegați* (funcționari) (63 I G), *inginer* (18 I G), *preceptorul* copiilor (246 I G), *curier* (143 I G), *comersantă* (68 C), *marșandă* (12 I C), *gardiști* (46 C), *sufleor* (15 C), *reporter* (143 C), *șeminer* (1268 B), *ecleragiu* – acela care se însărcinează a ilumina un oraș cu gaz (1271 B) etc.

În ansamblu, între termeni care denumesc profesii, o clasă destul de redusă atât a număr cât și ca diversitate tematică o constituie *numele feminine de profesii*. Explicația este cât se poate de simplă. De milenii, femeia a fost marginalizată în societate, locul ei fiind lângă copii și soț și mai puțin în lumea dominată de bărbat în afaceri, în politică sau economie etc.³⁰

²⁴ Doina Iliasa Frigură, *Stilistica sinonimelor în Opera lui Mihail Sadoveanu*, București, Editura Litera, 1980, p. 144 și 149.

²⁵ *Istoria României, op. cit.* p. 804.

²⁶ Vezi comentariul Mariane Flaișer din volumul *Cuvintele frumoaselor arte*, Iași, Casa Editorială Demiurg, 2001, p. 25-26.

²⁷ După nomenclatorul codificat al ocupațiilor actuale.

²⁸ I. Ghica, *Scrisori către V. Alcsandri*, București, Editura pentru literatură, 1967, p. 26 (IG).

²⁹ Dan Bădărău, Ioan Caproșu, *Iașii vechilor zidiri*, Iași, Casa Editorială Demiurg, Iași, 2007 p. 89.

³⁰ În *Leguirea lui Caragea* (1819) se prevedea ca femeia să fie îndepărtată de la treburile cetății; „Numai bărbații se facu boieri, judecători, și cărmuitorii obștești. Numai bărbații se făcu arhierei, preoți, diaconi.

Profesiile pe care femeile le exercitau în vechime și pe care le exercită cu predilecție și astăzi sunt cele care țin de confecționarea hainelor, prepararea bucatelor, curățenia casei, îngrijirea copiilor sau alinarea suferințelor bolnavilor, înveselirea sufletului bărbatului: *cusătoreasă* (1270 B), *fustărițe*³¹, *croitoreasă*³², *bucătăreasă*, *femeie de serviciu* (201 CF₂), *slujnică*, *spălătoreasă*, *măturăreasă*³³, *doică* (550 CF₂), *baby sitting*³⁴, *bonă*³⁵, *femeie la vase*, (RL, 16 iulie 2007, p. 12), *frizeriță*, *coafeză*, *manichiuristă*, *maseuză* (RL 16 iulie 2007), *animatoare*, *modele*, *dame de companie* (E, 16 iulie 2007, p. 27), *cântăreață* (348 CF₁)³⁶, *ghicitoare*, *vrăjitoare* (239 CF₁), *cărturăreasă*, *doctoriță* (199 CF 3), *hangiiță* (207 P), *ospătărițe*, *picolițe*, *barmanițe*, *pizară* (RL 16 iulie 2007, p. 12), *florăreasă* (375 CF₂) etc.

Dependența femeilor de bărbat este atât de puternică încât lingvistic privind lucrurile, termenii: *notărășiță*, *primăriță*, *banchereasă*, *preteasă*, *băcăliță*, etc. sunt nume feminine de profesii doar ca formă, în realitate *notărășiță*, *primăriță* etc. erau doar neveste de *notar*, *primar*, *preot* etc. Din această categorie de termeni fac parte: *banchereasa* (250 BD), *notăreasa* (99 RG), *notărășița*, *primăreasa* (71 AA), *băcalița*, *pevețoia*³⁷.

Deși se afirmă că femeia trăiește „în umbra bărbatului având nu rol minor”³⁸, în realitate femeia exercită o largă paletă de profesii, unele dintre acestea considerate nepotrivite firii ei delicate, luptând atât cu greutățile unor activități bărbătești, cât și cu prejudecățile societății. Prejudecăți care se răsfrâng și în plan lexical. Gardian public, procuror sunt termeni masculini chiar dacă există femei gardian public sau procuror, etc.

O altă particularitate a numelor de profesii este aceea că unele dintre aceste cuvinte stau la baza formării numelor proprii de persoane, de orașe, sate, cartiere și de străzi. *Văcaru*, *vieru*, *moraru*, *scripcaru*, etc au însemnat într-o primă fază ocupații.

În limba română veche termenii din această categorie se întâlnesc frecvent într-o formă articulată enclitic *oieriu(l)*, *boariu(l)*, *văcaru(l)* (12 PVL), *păduriu(l)*, *plugariu(l)* (1 PVL), *păstoriu(l)* (24 PVL). În limba română actuală acești termeni deveniți patronime cunosc o accentuare particulară putându-se vorbi de o adevărată „modă lingvistică prin transformarea diftongului ascendent neaccentuat – iu în hiatul conținând accent i-u”³⁹.

Numele de străzi din Iași, București, Botoșani (ulița *Pielarilor*, *Surlarilor*, *Curelarilor*, *Potcovarilor*, *Boiangiilor*, *Tălpălarilor*, etc.)⁴⁰ amintesc de aglomerările de

Femeile sunt depărtate de toate cinurile politicești, stăpânirii și slujbe publice” (După I. Bujoreanu, *op. cit.*, p. 430).

³¹ Dan Bădărău, Ioan Caproșu, *op. cit.* p 255.

³² Petru Dumitriu, *Cronica de familie*, București, ESPLA, 1958, II, p. 553 (vol I – III - CF₁, CF₂, CF₃).

³³ Al. Alexianu, *Mode și veșminte din trecut*, București, Editura Meridiane, 1987, I, p. 294 (AA).

³⁴ „România Liberă”, 16 iulie 2007, p. 11, (RL).

³⁵ „Evenimentul”, 16 iulie 2007, p. 28 (E).

³⁶ Geo Bogza, *O sută șaptezeci și cinci de minute la Mizil*, București, Editura pentru literatură, 1968, p. 328 (GB).

³⁷ Dan Bădărău, Ioan Caproșu, *op. cit.*, p 90-89.

³⁸ Jean Delumeau, *Frica în Occident, secolele XIV-XVII*, capitolul *Agentei lui Satan – Femeia*, București, Editura Meridiane, 1986, II, p. 254.

³⁹ C. Dimitriu, *Tratat de gramatică a limbii române. Morfologia*, Iași, Editura Institutul European, 1999, p. 91.

⁴⁰ Dan Bădărău, Ioan Caproșu, *op. cit.*, p 97 și *Istoria României, op. cit.*, p. 365.

ateliere meșteșugărești, de viața economică dinamică a orașelor românești din epoca feudală sau modernă.

Tot astfel se explică și numele unor sate: „*Blănari, Croitori, Matăsari, Tăbăcari*, etc. care se întâlnesc în număr mare atât în Moldova cât și în Țara Românească”⁴¹.

Un aspect interesant privind numele unor profesii este legat de *derivarea cu sufixe diminutive*. Unele nume de profesii, unele ranguri boierești întâlnite în *Pravilniceasca Condică* (Condica lui Al Ipsilante) de al 1780, ca de pildă *logofețel*⁴² (136 PC), *păhărniceț* (62 PC), *stegăraș* (176 PC), *portărel* (174 PC), *armășel* (70 PC), *vorniceț* (92 PC), sunt diminutive care numesc pe scară ierarhică un loc inferior logofătului, paharnicului, stegarului etc. Ceea ce în limba română din secolul al XVIII lea se rezolva lexical cu ajutorul sufixelor, diminutivele – *el*, – *aș*, în limba română actuală se realizează prin prefixare cu sub: *subinginer, subprefect, subcomisar* etc.

În limba română literară din secolul al XX lea și de astăzi numele de profesii realizate prin derivate cu sufixe diminutive sunt utilizate pentru a ironiza sau sublinia slaba calitate a „profesionistului” numit: „*doctoraș* (92 C), *reporteraș* (187 C₁), *funcționăraș* (415 FC₁), *negustoraș* (23 FC₁), *măruntul dascălaș* (72 FC₁) etc.

Numele actuale de profesii s-au îmbogățit, atât din punctul de vedere al domeniilor apărute (informatică, mijloace noi de transport și informație, alt mod de a percepe și trăi realitatea cotidiană), cât și sub aspectul surselor de îmbogățire a termenilor nume de profesii.

Au dispărut turcismele și au intrat în uz franțuzisme sau neologismele de proveniență franceză și englezisme: *asamblor* jucării, *agent* imobiliar, *butafor*, *carmangier*, *casador*, *broder*, *broșator*, *comisionar*, *ecariseur*, *patiser*, *sablator*, *melanjorist*, *maseur*, *macheur*, *montajist*, *crupier*, dar și *broker valori*, *baby sitting*, *dealear*, *detectiv*, *diskjockey*, *offsetist*, *consilier vânzări showroom* etc.⁴³ Mai mult sau mai puțin adaptați, termenii neologici – nume de profesii cunosc o frecvență din ce în ce mai mare în limbajul actual. Este greu de apreciat care va fi destinul acestor vocabile în procesul evolutiv al limbii române.

Având în vedere complexitatea temei lucrării privind numele de profesii în limba română, intenția noastră a fost de a prezenta atât termenii mai puțin cunoscuți datând din perioada veche a limbii române cât și de a menționa unele tendințe ale neologizării actuale.

Bibliografie

- Alexianu, Al., *Mode și veșminte din trecut*, București, Editura Meridiane, 1987, I.
 Bădărău, Dan, Caproșu, Ioan, *Iașii vechilor zidiri*, Iași, Casa Editorială Demiurg, 2007.
 Papadat Bengescu, Hortensia, *Drumul ascuns* din vol. *Concret din muzică de Bach*, București, ESPLA, 1957.
 Bogza, Geo, *O sută șaptezeci și cinci de minute la Mizil*, București, Editura pentru literatură, 1968.

⁴¹ Istoria României, *op. cit.* p. 655.

⁴² *Pravilniceasca Condică*, 1780, în ediția lui Andrei Rădulescu și a colaboratorilor, București, Editura Academiei, 1957, (PC).

⁴³ După nomenclatorul ocupațiilor actuale din România.

- Bujoreanu, Ioan M., *Collectiune de legiurile României vechi și noi care s-au promulgat până la finele anului 1870*, București, Noua tipografie a laboratorilor români, 1873.
- Cantemir, D., *Opere*, București, Editura Academiei, 1973, IV.
- Caragiale, I. L., *Căldură mare*, București, Editura pentru literatură, 1964.
- Caragiale, I.L., *Opere*, București, Editura pentru literatură, 1962, vol. 3.
- Coșeriu, Eugenio, *Introducere în lingvistică*, Cluj, Editura Echinoc, 1995.
- Delumeau, Jean, *Frica în Occident, secolele XIV-XVII*, capitolul *Agenții lui Satan – Femeia*, București, Editura Meridiane, 1986, II.
- Dicționarul explicativ al limbii române*, București Editura Academiei, 1975.
- Dimitriu, C., *Tratat de gramatică a limbii române. Morfologia*, Iași, Editura Institutul European, 1999.
- Dumitrăcel, Stelian, *Lexic Românesc*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1982.
- Dumitriu, Petru, *Cronica de familie*, București, ESPLA, 1958, II, p. 553 (vol I – III - CF₁, CF₂, CF₃). „Evenimentul”, 16 iulie 2007.
- Filimon, Nicolae, *Ciocoi vechi și noi*, București, Editura Albatros, 1970.
- Flaișer, Mariana, *Cuvintele frumoaselor arte*, Iași, Casa Editorială Demiurg, 2001.
- Frigură Iliasa, Doina, *Stilistica sinonimelor în Opera lui Mihail Sadoveanu*, București, Editura Litera, 1980.
- Ghica, I., *Scrisori către V. Alecsandri*, București, Editura pentru literatură, 1967.
- Iorga, Nicolae, *Pagini alese din însemnările de călătorie prin Ardeal și Banat*, București, Editura Minerva, 1977, I-II.
- Lemny, Ștefan, *Sensibilitate și istorie în secolul al XVIII-lea românesc*, București, Editura Meridiane, 1990.
- Negruzzi, C., *Opere alese. Proză*, București, ESPLA, 1957, I.
- Odobescu, A., *Scriseri alese*, București, Editura Albatros, 1970, II.
- Pann, Anton, *Povestea vorbii*, București, ESPLA, 1958.
- Pravilnicească Condică*, 1780, în ediția lui Andrei Rădulescu și a colaboratorilor, București, Editura Academiei, 1957.
- Rebreanu, Liviu, *Golanii*, București, Editura Tineretului, 196.
- Regulamentul farmaceutic (1863) din volumul lui I. Bujoreanu, op. cit. (vezi nota 6)*. „România liberă”, 16 iulie 2007.
- Zugun, P., *Lexicologia limbii române*, Iași, Editura Tehnopress, 2000.

About the Destiny of some Names of Professions as Major and/or Minor Parts of the Romanian Language

The social, economic and politic factors play a very important part in the history of the language, in this case the Romanian language, as they determine essential changes, especially in what concerns vocabulary.

This explains why certain names of profession which formerly represented a majority (*rotar*, *fierar*, *boccegiu*, *bogasier*, etc), have fallen into the passive stock of the language or among archaisms: some continued to be used modifying only the sense (*zugrav*) while others, the neologisms (out of which the majority are foreign loans as: *manager*, *dealer*, *broker*, *stripper*, etc.) have done a good way in order to adapt to the Romanian language system and, therefore to establish themselves or disappear in and from the present vocabulary.

*Universitatea de Medicină și Farmacie „Gr. T. Popa”, Iași
România*

